

To søstre, Susan Nicolas og Margaret Balsom fra Enfield i England, besøger i disse dage Thisted, fordi deres mors tvillingbror, pilot S. A. Symons, var blandt de fire RAF-soldater, der omkom ved flystyrtet ved Fårtoft 20. oktober 1941 i forbindelse med bombningen af, hvad briterne troede var en søflyveplads. Men som var en at-trap, der skulle aflede briternes interesse fra den rigtige søflyveplads i Dragsbæk. Her ses de to søstre ved den mindesten, beboerne i Fårtoft rejste nogle år efter Befrielsen, sammen med til højre borgmester Lene Kjelgaard Jensen (V).

Foto: Diana Holm
Side 7

» Tænk sig, at de britiske soldater, der hidtil ikke er hædret i deres eget land, her i Thisted.

MARGARET BALSOM OG SUSAN NICOLAS, Enfield, Middlesex

Arkivar Orla Poulsen, til venstre, og borgmester Lene Kjelgaard Jensen, til højre, mødtes fredag i silende regnvej i Fårtoft med de to engelske søstre Susan Nicolas, nr. 2 fra venstre, og Margaret Balsom, hvis mors tvillingbror var en af de fire britiske flyvere, der mistede livet ved Fårtoft 20. oktober 1941.

Foto: Diana Holm

Nedstyrtningssstedet ved Fårtoft. I baggrunden den landejendom, der først blev ramt af det britiske fly.

Foto: Lokalhistorisk Arkiv for Thisted Kommune

Fandt morbror på mindestenen

BOMBFLYSTYRT: 20. oktober 1941 styrtede et britisk bombefly ned ved Fårtoft, og de fire RAF-soldater omkom

Af Villy Dall
villy.dall@nordjyske.dk

FÅRTOFT: Fredag formiddag mødtes borgmester Lene Kjelgaard Jensen (V) og arkivar Orla Poulsen fra Thisted Kommune i Fårtoft med de to engelske søstre Margaret Balsom og Susan Nicolas fra Enfield i Middlesex, altså den nordligste del af London.

De to besøgendes mål var mindestenen i Fårtoft for de fire britiske RAF-soldater, der 20. oktober 1941 omkom ved et styrt, da det ikke lykkedes dem at komme væk efter bombningen af attrapflyvepladsen.

En af de to piloter, Stephen Alfred Symons, var 25 år og stadig forholdsvis nygift - samt tvillingbror til de to søstres mor.

Da de tyske besættelsestropper allerede i sommeren 1940 anlagde søflyvepladsen ved Dragsbæk, anlagde de samtidig en attrapflyveplads ved Fårtoft. Det var den, der var målet for de tre tomotorede Lockheed Hudson Mk V, der tilhørte Eskadrille 608, og som fra en base i England tilsyneladende direkte gik efter "flyvepladsen" ved Fårtoft.

Historikeren Henning

Borgmesteren har lagt sin blomsterbuket ved mindestenen, og de to søstre har medbragt mindekors fra England for alle fire flyvere. Den ene var deres morbror, en andens enke lever stadig, og de to sidstes familier har de også kendt.

Skov, Viborg, skrev om flystyrtet i Historisk Årbog 1979 efter grundige arkivstudier, og det fremgår, at efter at have beskudt attrap-havnen med maskingeværer og kastet en del bomber, drejede et af de tre fly skarpt til venstre og tørnede direkte ind i det nærliggende stuehus på landejendommen, så over på staldbygningen og endelig ud på naboens mark,

hvor det slog nogle kolbøtter og eksploderede. Kort efter stod også ejendommen i lys lue.

De fire besætningsmedlemmer, hvoraf de to var piloter, blev slynget rundt og i alle retninger ved nedstyrtningen og eksplosionen.

En blev fundet ved den første ejendom, to andre på marken og den sidste på en mark på den anden side af

vejen til Eshøj. Tre var dræbt på stedet, den fjerde døde kort efter af sine kvæstelser.

Tyskerne fra Dragsbæk tog ligene med til søflyvebasen, hvor de blev lagt i kister. Fire dage efter styrtet blev de begravet på den tyske militære kirkegård i Frederikshavn. Kisterne var dækket af britiske flag, et militærorkester spillede, og et æreskompagni tyske soldater affyrede

æressalut.

Efter at briterne for alvor var begyndt at terrorbombe tyske byer, hørte den slags kollegiale militære æresbevisninger op. Faldne britiske soldater blev begravet på stedet uden så meget som honnør.

Omstridte bombetogter

I det hele taget var de britiske terrorbombninger af Tyskland omstridt.

Både i Storbritannien, fordi de i de første år af krigen medførte enorme tab af britiske RAF-soldater, og siden de sidste terrorbombninger ved krigens slutning også omstridt uden for Storbritannien som unødigt grusomme.

Især huskes bombningen 13.-15. februar 1945 af Dresden, som på det tidspunkt ikke udgjorde noget militært mål overhovedet.

Historikere har i de senere år fremlagt beviser for, at det var den sovjetrussiske diktator Josef Stalin, der på Jalta-konferencen 4.-11. februar 1945 krævede, at bombetogterne fortsatte som støtte til Den Røde Hærs fremrykning mod Berlin.

Til gengæld plagede de unødvendige bombninger den britiske statsminister

Winston Churchill resten af livet, skriver nogle historikere, mens andre fremstiller afgørelsen som en ren handel mellem Stalin, Churchill og den amerikanske præsident Franklin D. Roosevelt.

Susan Nicolas fortalte ved besøget i Thisted, at der hidtil ikke ét eneste sted i Storbritannien er rejst en mindesmærke for RAF's Bomber Command.

Men netop i denne måned vil Dronning Elisabeth II afsløre det første.

Allerede nogle år efter Befrielsen rejste beboerne i Fårtoft en mindesten for de faldne, og det var den, Margaret Balsom havde fundet frem til på internettet, hvorefter besøget i Thisted blev arrangeret:

- Tænk sig, at de britiske soldater, der hidtil ikke er hædret i deres eget land, her i Thisted har været hædret i over 60 år.

Lød det bevæget fra de to besøgende søstre, der også besøgte Lokalhistorisk Arkiv og talte med flere thyboer, der har kendskab til bombningen og flystyrtet i Fårtoft 1941.